

Dumonda Casutt-Derungs concernent regulaziuns congruentas per contribuziuns d'assistenza per persunas cun impediments

Il secretariat da stadi per l'economia SECO ha publictà la stad 2018 in model che serva a cumpletter ils contracts normals da lavur chantunals (CNL) en l'economia da chasa. Quest model-CNL vul meglierar las cundiziuns da lavur da lavurantas e lavurants, principalmain da migrantas circularas, ch'adempleschan – en il rom d'ina assistenza da 24 uras – prestaziuns d'economia da chasa per cunzunt persunas pli attempadas cun basegn da sustegn e che abitan per quest intent en la chasada da quellas persunas. Tras la revisiun duain vegnir reglads ils temps da lavur ed ils temps da paus sco er la salarisaziun dals temps da preschientscha (disponibladad sin clom). Da quai ston vegnir cunfinadas cleramain las prestaziuns da tgira: quellas èn suttamessas ad autras reglas.

Er persunas cun impediments che abitan a chasa e ch'èn dependentas d'agid pon engaschar dapi l'onn 2012 persunas che las sustegnan en il mintgadi. Finanzia vegn quest sustegn sur ina contribuziun d'assistenza ch'è vegnida introducida en il rom da la 6. revisiun da la lescha federala davart l'assicuranza d'invaliditad (LAI). La contribuziun d'assistenza gida tranter auter a realisar il fatg, che persunas pertutgadas pon abitar independentamain a chasa malgrà in impediment. Quai las facilitescha l'integraziun sociala e professiunala. L'autezza da la contribuziun d'assistenza è reglada en l'ordinaziun davart l'assicuranza d'invaliditad (OAI, art. 39f). Cun la contribuziun pajan las persunas cun impediments – en lur funcziun sco patrinas – lur persunas d'assistenza. Las cundiziuns d'engaschament specificas pon ellas negoziar sezzas. Ma las tariffas actualas da la contribuziun d'assistenza tenor OAI na garanteschon betg ina finanziaziun cumpletta. Quai signifitga che persunas cun impediments na pon betg cuvrir tut ils custs da l'engaschament previs en il model-CNL. Per che persunas cun impediments possian organisar vinavant sezzas – grazia a la contribuziun d'assistenza da la AI – lur agid pervia da l'impediment e possian tras quai abitar a chasa ed indemniser lur persunas d'assistenza almain tenor las tariffas definidas en il CNL chantunal, ston exnum vegnir accordadas las tariffas da salari dal CNL sco er da la contribuziun d'assistenza da la AI. En quest connex vegn la regenza supplitada da responder las suandantas dumondas:

1. Per tge relaziuns da lavur vegnan eventualas novas disposiziuns dal contract normal da lavur chantunal a vegnir applitgadas?
2. Co garantescha il chantun che persunas cun impediments possian engaschar lur persunas d'assistenza vinavant en moda conforma a la lescha (tenor CNL) e possian uschia viver en moda autodeterminada?
3. Co integrescha il chantun las enconuschientschas spezialas d'organisaziuns da persunas cun impediments per sclerir questas dumondas?

Puntraschigna, ils 13 da zercladur 2019

Casutt-Derungs, Hitz-Rusch, Hardegger, Baselgia-Brunner, Berther, Bigliel, Bondolfi, Brandenburger, Brunold, Buchli-Mannhart, Cahenzli-Philipp, Caluori, Cantieni, Cavegn, Caviezel (Cuira), Caviezel (Tavau Clavadel), Clalüna, Crameri, Della Cà, Deplazes (Cuira), Deplazes (Rabius), Derungs, Dürler, Ellemunter, Engler, Epp, Fasani, Florin-Caluori, Föhn, Gasser, Geisseler, Giacomelli, Hartmann-Conrad, Hofmann, Holzinger-Loretz, Horrer, Jenny, Jochum, Kasper, Kohler, Kunfermann, Kunz (Fläsch), Lamprecht, Locher Benguerel, Loepfe, Maissen, Märchy-Caduff, Michael (Donat), Müller (Susch), Müller (Favugn), Niggli-Mathis (Grüsch), Noi-Togni, Papa, Paterlini, Ruckstuhl, Rutishauser, Sax, Schmid, Schneider, Schwärzel, Stiffler, Tanner, Thomann-Frank, Tomaschett (Breil), Tomaschett-Berther (Trun), Ulber, Valär, Waidacher, Weber, Weidmann, Widmer (Favugn), Widmer-Spreiter (Cuira), Wieland, Wilhelm, Zanetti (Sent), Zanetti (Landquart)